

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/38/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713206575
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8713206575.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Ján Šoltésom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Karadžičova 8, Bratislava, proti žalovanému: M. I., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XX/XXXX, M., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, ul. Sov. Hrdinov 163/66, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Občianskeho združenia STOP ÚŽERE, Rampová 5/3335, Košice, o zaplatenie 764 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 17C 156/2013-58 zo 23.10.2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol, že vstup vedľajších účastníkov na strane žalovaného Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS a Občianskeho združenia STOP ÚŽERE je prípustný. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 195 Eur s 9 % p. a. úrokom z omeškania zo sumy 63,80 Eur od 18.5.2010 do zaplatenia, zo sumy 68,92 Eur od 18.6.2010 do zaplatenia, zo sumy 62,28 Eur od 18.7.2010 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že žaloba je dôvodná v časti uplatnenej sumy titulom hovorného, spolu vo výške 195 Eur. Bolo nesporné, že žalovaný využíval služby spoločnosti Slovak Telekom a.s., pričom nezaplatil spoločnosti dodávajúcej služby cenu za poskytované služby. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť súd na predmetné plnenie zaviazal žalovaného. Zároveň priznal žalobcovi tohto uplatneného nároku aj úrok z omeškania. Za prvý deň omeškania pri jednotlivých uplatnených nárokoch súd považoval deň nasledujúci po splatnosti vystavených faktúr spoločnosťou Slovak Telekom a.s.

V prevyšujúcej časti konania o zmluvnej pokute súd žalobu zamietol, keď dospel k záveru, že dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnuté v zmluve o pripojení sú absolútne neplatné. Uzatvorené zmluvy o pripojení majú charakter spotrebiteľských zmlúv, na ktorý zmluvný vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd dojednanie o zmluvnej pokute považuje za neprimerané, v rozpore s čl. VI bod 1 Smernice rady č. 93/13 EHS, v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie jednoznačne spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Dohodnutá zmluvná pokuta je neprimerane vysoká prihladnuc na výšku vystavených faktúr za hlasové služby poskytované spotrebiteľom. Zmluvnú pokutu môže poskytovateľ služieb žiadať od spotrebiteľa pri porušení akejkoľvek povinnosti uvedenej v zmluve o pripojení. Taktiež výška zmluvnej pokuty je nezávislá od doby, kedy zo strany spotrebiteľa dôjde k porušeniu zmluvných povinností v dobe

viazanosti, počas ktorej dôjde k porušeniu povinnosti zo strany žalovaného. Je nesporné, že plnenie záväzku možno zabezpečiť zmluvnou pokutou, ale táto musí javiť známky primeranosti. Neprimerane vysoká zmluvná pokuta a zmluvná pokuta dohodnutá na zabezpečenie plnenia akéhokoľvek záväzku a pri akomkoľvek porušení zmluvných povinností, nemôže požívať právnu ochranu. Treba prihliadať i na skutočnosť, že žalovaný ako spotrebiteľ pri uzatvorení formulárovej zmluvy nemal možnosť ovplyvniť znenie zmluvných podmienok. Na posúdenie neprijateľnosti dojednania o zmluvnej pokute nič nemení skutočnosť, že žalovaný porušil zmluvné povinnosti už v piatom mesiaci od začiatku zmluvného vzťahu. Obsah dojednania o zmluvnej pokute je neprijateľný. V zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v zmluve sú absolútne neplatné dojednania. Vzhľadom na uvedené sú uplatnenú zmluvnú pokutu žalobcovi nepriznal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vzhľadom na pomerný úspech účastníkov konania. Žalovanému navyše trovy konania nevznikli. Vzhľadom na pomerný úspech účastníkov konania súd nepriznal uplatnené trovy konania ani žalobcovi, ani vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS.

Proti rozsudku, a to len proti výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Má za to, že bol v konaní úspešný v celom rozsahu, nakoľko do konania vstúpil len vo vzťahu k uplatnenej zmluvnej pokute. V žalobe sú spojené dva skutkovo a právne samostatné nároky (jedným je tzv. hovorné, druhým je nárok na zaplatenie neprijateľnej zmluvnej pokuty). Do konania vstúpil na podporu spotrebiteľa, teda len v rozsahu, v ktorom sú navrhovateľom porušované spotrebiteľské práva. Navyiac z právnej úpravy vedľajšieho účastníctva explicitne nevyplýva, že by vedľajší účastník nemohol do konania vstúpiť na podporu účastníka v časti samostatného hmotnoprávneho nároku. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý výrok zmeniť a priznať mu náhradu trov celého konania.

Odvolací súd preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie vedľajšieho účastníka je opodstatnené.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je založené na posúdení pomerného úspechu žalobcu a žalovaného (§ 142 ods. 2 O.s.p.), ktorý je následne premietnutý aj do pomerného úspechu vedľajšieho účastníka.

Z obsahu spisu je zrejmé, že vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS vo svojom vyjadrení zo dňa 25.9.2013 uviedol, že do konania vstúpil ako vedľajší účastník na strane žalovaného len čo sa týka uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 569 Eur. Dojednanie o zmluvnej pokute v zmluve o pripojení považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda neplatnú s poukazom na druh zmluvy, ktorú považuje za spotrebiteľskú. Čo sa týka zvyšného uplatneného nároku, v tejto nenachádza vedľajší účastník na strane žalovaného porušenie spotrebiteľských práv. Súčasne si zo sumy 569 Eur ako nároku so samostatným skutkovým a právnym základom uplatnil náhradu trov konania.

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7 MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania...., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011). Ide síce o problém zavinenia konania, ale niet dôvodu popierať tento sankčný aspekt aj pri viac-menej svojoľnom podávaní návrhov na priznanie nedovoleného plnenia.

Ak žalobca používa naďalej zmluvnú podmienku, ktorá už bola právoplatne určená za neprijateľnú, porušuje tým zákonný zákaz používania takejto klauzuly (§ 53a OZ). Je preto logický dôvod konštatovať, že žalobca zavinil vznik trov konania, ktoré by inak neboli vznikli, ak by nepoužíval už raz právoplatne súdom zakázanú zmluvnú podmienku (rozsudky Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.6.2010 sp. zn. 2Co 137/2010, tiež zo dňa 9.5.2011 sp. zn. 18Co 136/2010).

Navrhovateľom sa domáhal zaplata istiny vo výške 195 Eur (súčet súm 63,80 Eur, 68,92 Eur a 62,28 Eur) titulom neuhradených faktúr za poskytnuté služby a zaplata istiny vo výške 569 Eur titulom zmluvnej pokuty. K uvedenému mal preto súd prvého stupňa pristúpiť tak, že uplatnené nároky sú samostatne žalovateľnými nárokmi (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 M Cdo 11/2011 zo dňa 11.10.2012). Odvolacie námietky vedľajšieho účastníka sú preto opodstatnené.

Súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a tým sa zisťovania výšky trov ani nedotkol. Odvolací súd v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu opätovne rozhodnúť o trovách konania vedľajšieho účastníka.

V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.